

Neil Patel
Patrick Vlaskovits
Jonas Koffler

ARATĂ-LE CE POȚI!

*Trăiește momentul, găsește un scop
și schimbă-ți viața*

Traducere: Andreea-Giorgiana Nicolae

NICULESCU

Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României

© 2016 by Neil Patel, Patrick Vlaskovits, and Jonas Koffler
Published by arrangement with Folio Literary Management, LLC and Livia Stoia Literary Agency
Titlu original: *Hustle: The Power to Change Your Life with Money, Meaning, and Momentum*
by Neil Patel, Patrick Vlaskovits, and Jonas Koffler

© Editura NICULESCU, 2019
Bd. Regiei 6D, 060204 – București, România
Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 312 97 83
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Comenzi online: www.niculescu.ro
Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro
Comenzi telefonice: 0724 505 385, 021 312 97 82

Redactor: Carmen-Isabela Vasile
Tehnoredactor: Dragoș Dumitrescu
Coperta: Carmen Lucaci

Tipărit la Monitorul Oficial R.A.

ISBN 978-606-38-0110-5

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU. Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial OXFORD UNIVERSITY PRESS în România.
E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

CUPRINS

<i>Prefață</i>	9
<i>Introducere. Avântul nu mai e ce era pe vremea tatălui tău</i>	13
<i>Privire de ansamblu</i>	19

PARTEA ÎNTÂI INIMA

Capitolul 1	
Nu-ți închiria visurile, fii stăpânul lor.	25
Capitolul 2	
Scapă de nepăsarea din inimă.	38
Capitolul 3	
Găsește esența talentelor tale.	46

PARTEA A DOUA MINTEA

Capitolul 4	
Doze mici de durere	65
Capitolul 5	
Fabricarea norocului	72
Capitolul 6	
Cele trei legi nevăzute ale avântului	81

Capitolul 7	
Calea ta indirectă: unică și oblică	96
Capitolul 8	
Alege-ți propria aventură	105

**PARTEA A TREIA
OBICEIURILE**

Capitolul 9	
Creează-ți viitorul POP	123
Capitolul 10	
Potențialul te face puternic	137
Capitolul 11	
Oamenii îți completează avântul	150
Capitolul 12	
Proiectele te fac mai puternic	162
Capitolul 13	
Dovezile te fac invincibil	175
Capitolul 14	
Banii: calea elanului	187
Capitolul 15	
Definirea sensului	194
<i>Concluzii. Avântul infinit</i>	201
<i>Mulțumiri</i>	211
<i>Resurse</i>	213
<i>Note finale</i>	219
<i>Glosar</i>	221

NU-ȚI ÎNCHIRIA VISURILE, FII STĂPÂNUL LOR

E o doctrină simplă. În afară de iubire, lucrul cel mai sfânt pe care îl poate oferi o persoană este munca ei. Iar, într-un fel sau altul, tindem să uităm acest lucru, de-a lungul timpului. Munca este un lucru foarte prețios pe care îl deții. Și, de fiecare dată când îmbini munca și dragostea, ele fuzionează.

JAMES CARVILLE ÎN *THE WAR ROOM*

Munca nu este doar un mijloc pentru a-ți atinge obiectivul

Munca pe care alegem să o facem ne reflectă personalitatea. Nu e menită să fie un efort banal sau o pură întâmplare. Însă nu putem ignora faptul că cei mai mulți dintre noi ne petrecem cei mai frumoși ani muncind enorm și neobținând mare lucru în schimb.

În timpul zilei, suntem prinși în monotonia muncii și a serviciului nostru care nu ne împlinesc și care vor dispărea poate mâine, iar seara suntem sub presiunea crescândă a cardurilor de credit și a rambursării împrumuturilor pentru studii. Ne pierdem ani din viață alergând pe o nemiloasă roată de hamster, dirijată de reguli arbitrare și temeri iraționale. Ne lăsăm libertatea în mâinile unui sistem antic de la 9 la 5, controlat de alții. Totuși, vedem și oameni care își iau destinul în propriile mâini, sunt stăpânii propriilor vise, își adună bogățiile – și, într-un anume fel, schimbă lumea într-una mai bună. Ei și-au dat seama de ceva ce mulți dintre noi nu am observat.

În secolul XX, aveam cu toții încredere într-un sistem de recompense care părea să funcționeze. Pe când ne urmam visul clasei de mijloc, acela al mobilității, ne-am pus osul la treabă. Acceptam regulile și ne bucuram în schimb de un salariu corect, de siguranța slujbei, de o chirie pe care ne-o permiteam și de o viață

mai bună decât cea a părinților noștri. În ziua de azi, loialitatea nu se mai traduce în succes, iar „căutarea provocărilor” nu mai duce la împlinire. Ni se cere să îndeplinim sarcini din ce în ce mai complicate, dar pentru recompense mici și nu ni se mai oferă siguranța, protecția sau consecvența care obișnuiau să fie compromisiul acceptării planului celorlalți. Între timp, deși ni se refuză căutarea libertății autentice, unii oameni sesizează o ocazie pentru a se exprima în mod creativ și descoperă *o activitate care le face plăcere* în medii în care li se susțin talentele și, astfel, ajung la viața pe care și-o doresc. Obiectivele și visele lor justifică mijloacele. Asta se poate întâmpla și în cazul tău.

Ce s-a întâmplat cu visurile noastre?

ACHTUNG BABY¹: Următoarele pagini te-ar putea afecta, iar acest lucru este intenționat. Continuă să citești ca un adevărat adult și vei descoperi cum ai ajuns aici.

A fost odată ca niciodată o societate asemănătoare celei actuale, în care aproape fiecare persoană cu o etică profesională rezonabilă și dorința de a se dezvolta putea să-și construiască o carieră solidă, caracterizată de stabilitate și mobilitate ascendentă. Era vremea în care acea căsuță cu garduleț alb era la îndemâna tuturor. Însă în economia noastră, una a șomajului, suntem împinși de forțele globalizării, iar inflația care, după cum spun politicienii, „nu există”, diminuează salariile, cei mai mulți dintre noi devenind niște sclavi remunerați care trăim de la un salariu la altul, de la o lună la alta și unde puțini dintre noi au pus deoparte pentru vremurile negre care vor sosi.

În ziua de azi, în Statele Unite, 40 de milioane de oameni au de rambursat împrumuturi mari pentru studii care le taie aripile, și peste 20 de milioane trăiesc alături de părinți. Ne punem întrebarea: ce s-a întâmplat cu educația care costa mai puțin decât o casă? Știe cineva?

Că tot vorbim despre case, cum ar fi să ai o casă pe care să o poți păstra? Ouf, ce ironie e cumpărarea unei case în ziua de azi! În drumul nostru către azilul pentru săraci, mulți dintre noi rămânem doar cu „bani investitiți în casă”. Milioane de oameni din întreaga lume trăiesc aceeași experiență, muncind din greu, dar simțindu-se sufocați de incertitudine, devenind mai nesiguri în ceea ce privește viitorul.

¹ Titlul unui album al formației rock U2. (*n. red.*)

*Dragi Milenari¹ și reprezentanți ai Generației X²,
Nu a fost mereu așa.
Ne pare sincer rău.
Semnează:*

GENERAȚIA BABY BOOMERS³ ȘI CEA MAI GRANDIOASĂ DINTRE GENERAȚII

E o situație îngrijorătoare. De îndată ce reușim să facem mai mulți bani și simțim că în sfârșit avem succes, sistemul fiscal ne trezește la realitate. Ce s-a întâmplat cu propriul nostru vis și cu libertatea de a ne trăi viața respectând reguli care au sens?

Oare Visul American mai trăiește sau a murit? Depinde pe cine întrebi. Într-un sondaj din 2015 al Institutului de Politică de la Harvard s-a pus aceeași întrebare unor tineri între 18 și 29 de ani. Respondenții s-au împărțit aproape uniform: 48% au răspuns „Mort” și 49% afirmativ, „Viu”. E interesant de văzut că aproape 58% din absolvenții la facultate au spus că pentru ei, visul trăia, în timp ce doar 42% din cei care nu au urmat o facultate au simțit la fel.

Printre persoanele în vârstă de 30 și 40 și ceva de ani pe care le-am întrebat neoficial, rezultatele au fost cam aceleași, adică aproape jumătate erau de părere că Visul American fie era mort, fie se afla în purgatoriu. Iar asta ne-a făcut să ne gândim că poate o parte din discursul politic recent este adevărată. Sau poate că jocul care se desfășoară e mai complex de atât? Un joc de care suntem conștienți, dar pe care nu-l putem distinge.

Da, Virginia, jocul e aranjat

Dacă te-ai simțit vreodată ca un pion în jocul de șah al altcuiva, ai găsit compania potrivită. Legendarul comedian George Carlin a surprins acest lucru în mod ironic când a spus: „E un club mare, dar tu nu faci parte din el... Îți spun ce să crezi, ce să gândești, ce să cumperi. Masa de joc e înclinată, prieteni, jocul e aranjat și nimeni nu pare să înțeleagă, nimănui nu pare să-i pese.”

Fie că alegi sau nu să accepți viziunea descurajatoare a lui Carlin, realitatea reflectă faptul că noi toți jucăm același joc al succesului printre pânze de păienjeni invizibile. Iar jocul succesului este unul al complezenței și al conformismului.

¹ Copii născuți între 1980-2000. (*n. red.*)

² Copii născuți între 1960-1980. (*n. red.*)

³ Copii născuți după al Doilea Război Mondial. (*n. red.*)

Să-ți spunem un mic secret: noi nu jucăm acel joc. Și nici tu nu ar trebui să-l joci.

Ideile învechite despre cum să trăiești sunt doar modele pentru complezență și conformism: stai în banca ta, fă-ți treaba, ia note bune, ia-ți o mașină, căsătorește-te, caută niște slujbe convenabile, cumpără-ți o casă, fă 2 copii și peste 40 de ani te poți pensiona, retrace și muri. Te-am prins!

Să avem încredere în sistemul din ziua de azi? Fii serios. E un joc aranjat, menit să ne prindă în capcană de la începutul vieții noastre de adulți, cu împrumuturi pentru studii, carduri de credit, ipoteci prea mari, muncă nesatisfăcătoare care este rapid externalizată la cei mai de jos ofertanți, servicii de sănătate mult prea scumpe, și McJob-uri¹ ușor accesibile. Iar majoritatea celor care urmează turma își detestă slujbele. Nu este o exagerare. Conform cercetărilor organizației Gallup, la care a lucrat cândva Jonas – și a detestat acea slujbă – aproape 90% din muncitorii din toată lumea se simt deconectați emoțional de ceea ce fac în viața profesională. Slujbele lor sunt adesea o sursă de frustrare, și nu una de împlinire.

Aspectul cel mai înnebunitor al acestei enigme este că, atunci când respectăm vechile reguli, ținem noi înșine mâinile care ne trag în jos. Adică sistemul pare croit să ne țină pe linia de plutire și chiar dacă avem 1000 de motive să apăsăm pedala și să ne luăm zborul și să ne croim o cale mai bună, părem să găsim mereu o scuză pentru a justifica blocajul nostru.

Și, după cum bine știm, e extrem de neplăcut.

Nu e de vânzare săptămâna aceasta: Visul American

Conform gândirii convenționale, studiile universitare sunt indispensabile în cultivarea unei gândiri critice, care ne conduce inevitabil spre o carieră plină de sens. Dacă ne gândim mai bine, e limpede că abilitatea de a gândi critic ne conduce într-adevăr pe acest drum. Dar universitatea poate face parte din poveste sau nu. Desigur, experiența universitară ne poate oferi și alte valori decât simpla acumulare de cunoștințe, dar oricum ai privi situația, educația nu e chiar ieftină în zilele noastre, având în vedere că studiile de patru ani în Statele Unite se ridică, în medie, la o sumă compusă din șase cifre și tind să o depășească, deci de două sau de trei ori mai scumpe decât universitățile din Canada. Iar prețurile devin astronomice dacă le comparăm cu universitățile fără plată din Germania, unde americanii curajoși și alți studenți străini au început să se ducă pentru a se bucura de

¹ Slujbe plătite prost. (*n.red.*)

avantajele evidente. Dar pentru cei care optează să rămână în țara lor pentru studii, nu vă fie frică: poți face oricând un împrumut.

Și sunt destule. O, da, destule!

Datoriile colective ale studenților din Statele Unite au crescut în ultimii ani. Studenții aveau de rambursat în 2007 un total de 516 miliarde de dolari. La sfârșitul lui 2015, datoriile lor se dublaseră și nu doar atât, ajungând la 1,2 bilioane de dolari (1 200 000 000 000 de dolari) – adică $1,2 \times 10^{12}$. Este vorba despre o creștere de 130% în aproape 8 ani, una fără precedent. Și, mai rău de atât, salariul real al unui proaspăt absolvent a scăzut. Salariul mediu la nivel național pentru cei care obțin o slujbă este de aproximativ 45 000 de dolari. Însă un absolvent are în general o datorie de 30 000 de dolari în momentul în care își primește diploma. Dacă își continuă studiile, datoria se poate ridica la șase cifre.

Ce se întâmplă atunci când nu găsești un job, dar trebuie să achiți din datorie, având o diplomă extrem de scumpă? Ești ghinionist, iar acum ești afundat în datorii din cauza cardului de credit.

Spre deosebire de datoriile făcute pe cardul de credit, datoriile de studii sunt practic imposibil de anulat prin procedurile legale de faliment care există. E puțin ciudat, nu-i așa?

Adu-ți aminte: pentru consumatori, falimentul este un mod de a evita să avem datorii pe viață din cauza unei decizii neinspirate sau a circumstanțelor nefericite. Oricare dintre noi, indiferent de vârstă, poate solicita în mod legal instanțelor judecătorești să șteargă orice fel de datorie, chiar și cele făcute din lăcomie sau judecată greșită. Datoriile stupide făcute prin cumpărarea unor bunuri de lux, cum ar fi acea șalupă ultrarapidă marca Nautica pe care nu ne-am fi putut-o permite, garanțiile de împrumut prost gândite sau impozitele neplătite etc., pot fi toate anulate prin procedurile de faliment. Și totuși, datoriile de studii rămân aproape imune la acest lucru.

În SUA, tribunalele de falimente sunt mai susceptibile să anuleze o datorie făcută din prostie la jocurile de noroc decât datoria unui student făcută cu bună credință. Are sens acest lucru? Are, însă doar într-un sistem aranjat, menit să profite; ghici despre cine e vorba? Despre oamenii ale căror portofolii de investiții cuprind datoria noastră sub forma unor titluri garantate cu active pentru împrumuturile studențești. Aceasta este lumea în care trăim, fie că îți place, fie că nu.

Absolvenții din ziua de azi sunt prinși într-un sistem care îi obligă să achite datoriile mai mari cu salarii mai mici, făcând în așa fel încât să nu aibă de ales și să-și ia cu chirie visurile, în loc să fie stăpânii propriilor aspirații, într-o încercare disperată de

inexistente de mobilitate socială și absența recompenselor într-un sistem de muncă organizat de mai marii sistemului socialist antic și subfinanțat creează multă frustrare și suferință.

Schimbările sociale sunt într-o desfășurare lentă, însă se resimte pe străzi o adiere de optimism și ruptură – o simțim cu toții – care semnaleză o transformare importantă în viitorul nu prea îndepărtat. Jonas și soția sa, Laura, erau încântați să trăiască acest lucru pe pielea lor într-o vizită recentă, uitându-se mai de aproape la oamenii care încep să viseze și să acționeze, la cei care-și iau avânt pentru a schimba economia și a duce o viață cum vor ei.

„*Treínta dolares.*”

Traversând Malecon-ul spre Old Havana, șoferul lor, haide să-l numim Ernesto, le-a spus povestea lui. „Am urmat cursuri pentru a deveni inginer electrician la cea mai de vârf facultate din Cuba. Echivalentul unui masterat în Statele Unite”, a spus Ernesto. „Și, în schimbul educației mele, știți ce primesc? Treizeci de dolari pe lună din partea guvernului.”

Ernesto și soția sa, Luci, o infirmieră, sunt mândrii părinți a doi copii mici. Împreună, câștigă aproape 40 de dolari pe lună, care abia le ajung pentru lapte, carne, săpun, haine și alte lucruri de bază care nu sunt prevăzute în porția lor, și anume câteva produse garantate lunar de către guvern tuturor cubanezilor.

Ernesto a visat de mult să aibă propria lui afacere, să creeze sisteme electrice eco-energetice. Însă a avea o afacere privată este un lucru inutil din moment ce birocrății guvernului îți dictează fiecare mișcare și îți confiscă fiecare dolar pe care l-ai putea câștiga.

După câțiva ani de viață de cuplu, Ernesto a fost pus în fața unei alegeri cruciale: putea să respecte regulile – cu alte cuvinte, să se prezinte la muncă, să fie un susținător fidel al revoluției cubaneze și să tacă din gură – sau putea să ignore regulile și să-și urmeze visul de a avea propria afacere. A doua alegere trebuia să iasă din câmpul vizual al guvernului cubanez, întrucât putea fi condamnat la 10 ani de închisoare dacă ar fi fost prins. Să rămână pe același fâgaș sau să conteste sistemul în vigoare pentru a aduce din ce în ce mai mulți bani, mai mult sens și mai mult elan familiei sale.

Riscul extrem se lovește de logică. Și conduce la întrebări existențiale profunde de tipul: *Ce se află de partea cealaltă – închisoarea sau jaful? Cât de mult sunt dispus să mă sacrific pentru a avea grijă de familia mea?* În fața aceleiași enigme, ce ai face? Ai accepta și te-ai conforma limitărilor unui sistem corupt sau ai găsi un mod de a-ți urma visul și de a crea mai multă libertate, în ciuda riscului?

Ernesto a optat pentru varianta a doua. Să rămână pe același făgaș și să lucreze în limitele sistemului nu mai era o alegere, dacă își dorea libertatea și opțiuni semnificative pentru familia sa. A început să improvizeze, să plănuiască plin de încredere cum să facă afaceri cu străinii pe care îi știa, care îi erau simpatici și în care putea avea încredere. Voia să-și ofere serviciile subapreciate, subevaluate și neautorizate de inginerie și să lucreze la construirea, renovarea și la cablarea sistemelor electrice, la conceperea spațiilor, la interpretariat și la nevoie, să fie un reparator de teren.

Își făcu o listă: îi știa pe oamenii de afaceri brazilieni, Paolo și Luca, pentru care făcuse interpretariat cu câteva luni în urmă. Și pe diplomatul acela francez, Claude, care era interesat de renovarea unui mic hotel într-un cartier internațional de la periferia Havanei. Mai erau și alții, printre care grupul de americani care voiau tururi private. Făcând cercetări, Ernesto se regăsi în fața oportunității de a face mai mulți bani decât a avut vreodată.

Și astfel, Ernesto și-a accelerat succesul. A dobândit energia necesară obținând primul său contract, când s-a ocupat de instalația electrică a unui birou pentru brazilieni. A arătat de ce era capabil când a obținut piese și echipamente de cablare practic imposibil de găsit dând la schimb lapte și piese de mașină. Când a făcut mai mulți bani, a adunat câțiva oameni de încredere, care voiau, ca și el, să ajungă mai sus. Au renovat în echipă o clădire care stătea să cadă la marginea Havanei suburbane, transformând-o într-un minunat *boutique* hotel. Au devenit prieteni. Iar buzele le-au fost pecetluite.

Deși se îmbogățise, Ernesto era măcinat de un alt stres. Începu să se întrebe dacă nu cumva cineva din jurul său era informator. Oare Camilo, insuportabila sa rudă prin alianță de la etaj, l-ar da pe mâinile poliției? Sau inspectorii care fac verificări în clădirea renovată ar începe să pună întrebări? Iar apoi, mai exista și riscul unui pas greșit făcut de clienții care plăteau la negru, lucru indispensabil în sectorul de muncă informal din Cuba. Nu poți decât să-ți imaginezi cât de mult l-a afectat acest stres din punct de vedere psihic (ca să nu mai vorbim despre părul său). Dar a perseverat.

Țelul final al lui Ernesto era să se elibereze, împreună cu familia sa. Și dacă era vorba despre încălcarea regulilor și folosirea unor tactici de diversiune bine gândite, atunci merita efortul.

În ziua în care Ernesto a renunțat la afacerea sa neautorizată de gestiune a contractelor, el, Luci și copiii lor aveau un *costal de dinero* (sac de bani), de 100 de ori mai mare decât cei 40 de dolari pe lună din care trăiau.

Au pus deoparte destui bani – i-au pus literalmente într-o groapă în grădină – astfel încât să-și poată permite să cumpere lapte, carne și alte lucruri de bază. În cele din urmă, le rămâneau suficienți bani pentru a-i investi într-o decapotabilă veche Chevy, pentru care au plătit suma inimaginabilă de 11 000 de dolari – bani gheață! Nu uitați, majoritatea cubanezilor câștigă 300 de dolari pe an. Iar astăzi, acel Bel Air din 1954 servește drept taxi, iar Ernesto probabil că-și ia avânt în acest moment, traversând Avenida Paseo spre Plaza de la Revolución și alte destinații, cu un zâmbet în care se reflectă mândria, știind că a făcut alegerea înțeleaptă de a se opune regulilor și de a schimba jocul pentru a putea fi stăpânul propriilor visuri.

Chiar și în situațiile cele mai extreme, când suntem copleșiți de frică și îndoială, trebuie să urmăm un drum ascendent. Dacă nu se află sub un regim comunist dus la extrem sau în pericol în închisoare, Generația Avântului devine mai puternică acționând. Trebuie să credem că merită să riscăm pentru a obține recompensa și a găsi curajul de a ne pune în mișcare. Ne datorăm acest lucru, trebuie să recâștigăm controlul asupra vieții noastre într-un sistem care merge prost. Trebuie să facem alegeri care ne permit să ne mișcăm liberi și să avansăm. Trebuie să mergem în direcția viselor noastre, și, pe măsură ce căutăm rezultate mai bune, ne vom alege propria aventură. Într-un cuvânt, trebuie să ne luăm avânt!

Când ești stăpânul visurilor tale, te înalți neîncetat

Trăim niște timpuri în care oamenii cumpără și dețin mai multe lucruri decât s-a întâmplat vreodată în istorie. Avem mai multe mașini și mai multe smartphone-uri; avem monede bitcoin; avem mai multe brizbizuri și mai multe haine decât am putea purta vreodată, mai multe jucării din plastic cu care copiii noștri nici nu au timp să se joace, și mai multe bunuri materiale mai mult imateriale decât am putea concepe.

Spre deosebire de grămezile de jucării abandonate în multe din casele din America (cu siguranță în casa lui Patrick), care se devalorizează și ajung în cele din urmă la gunoi, visurile pot doar deveni mai valoroase. Ne hrănesc sufletul. Ne arată în ce direcție să o luăm. Poate că ne umplem zilele jucând un joc nesemnificativ, adunând lucruri materiale. Jocul adevărat este acela de a ajunge să fim stăpânii năzuințelor noastre. Așa că e absurd să avem ca prioritate un aparat nou, o mașină grozavă, sau o jucărie la modă, în loc să avem acele lucruri care ne fac să ne simțim implicați și plini de viață.

Visul tău e să alergi după ceva ce poate fi al tău? Poate fi visul tău, dacă așa vrei. Visul nu trebuie să fie extrem de complicat. E un vis personal, subiectiv la care aspiți. Pentru Ernesto, visul însemna respect de sine, alegere, mobilitate și abilitatea de a-și susține familia mai bine decât o permitea guvernul. Poate că pentru tine visul înseamnă să te trezești dimineața și să faci acele lucruri care te fac să te simți plin de viață, o vocație pe care *trebuie* să o urmezi. Poate că înseamnă pur și simplu să poți lucra la distanță și să-ți alegi orele de lucru în funcție de programul tău obișnuit. Poate că înseamnă să poți publica o carte sau să-ți creezi propria linie de îmbrăcăminte sau să începi o nouă carieră într-un domeniu care te-a atras întotdeauna. Poate că înseamnă să câștigi și să donezi mai mulți bani decât Bill și Melinda Gates pentru servicii mai bune de sănătate, combaterea foametei, educația copiilor sau pentru orice alt lucru la care ții foarte mult. Poate că nu alergi după un vis în momentul de față, dar suntem aici pentru a te ajuta să schimbi acest lucru.

Alege pentru tine sau vor face alții acest lucru în locul tău

Departate de a fi o realitate universală, liberul arbitru și alegerea sunt principiile de bază ale Visului American. În fiecare zi, milioane de oameni se trezesc și aleg între McDonald's sau Dunkin' Donuts, *The Real Housewives of Wherever* sau *Keeping Up with the Kardashians*¹. Aceste „alegeri” ne lasă impresia liberului arbitru, sentimentul că deținem un minim de control asupra vieții noastre. Însă acestea sunt menite să ne distragă atenția de la alte lucruri. Ne satisfac nevoia de confort imediat, dar rămân lucruri banale, dacă ne gândim mai bine; în cel mai bun caz, ne distrag temporar atenția de la adevăratul țel, acela de a fi stăpânii visurilor noastre.

Când vine vorba de alegeri importante în viață, *adevăratele* alegeri – o carieră care ne sufocă sau una care ne împlinește, o relație care ne sufocă sau una care ne permite să ne dezvoltăm – cei mai mulți dintre noi alegem să nu facem o alegere. Amânăm sau optăm pentru calea care opune mai puțină rezistență; alegem calea ușoară sau facem alegerea care *pare* să fie sigură. În schimbul acesteia, ne „închiriem” visurile.

Închirierea visurilor înseamnă să acceptăm alternativele disponibile momentan fără a comenta, să nu ne opunem sistemului și să nu ne oprim niciodată să ne gândim ce anume ar putea fi cu adevărat cel mai bun lucru pentru noi. Pentru că dacă asculți vocea care-ți șoptește înăuntrul tău că poți ajunge să ai „mai mult”,

¹ Reality-show-uri americane.(n.red.)

vei ajunge să fii îngrijorat și bulversat. Nu, nu, nu – cel mai bine e să rămâi pe poteca marcată și să accepți că viața ta e frumoasă așa cum e. Dar cât de frumoasă ar putea fi viața noastră dacă nu ne-am opri niciodată să ne gândim la ce ne-ar putea împlini cu adevărat?

Când ești stăpânul visurilor tale, te simți altfel, poate chiar ciudat. Acest lucru presupune să duci o viață dinamică, să iei alegerile cele mai bune, chiar și când sunt cruciale; să nu-ți fie frică de consecințe; să-ți corectezi pe parcurs itinerariul. Înseamnă să acționezi și să-ți asumi destinul.

Închirierea visurilor se manifestă în vorbele pe care le auzim, și anume că ar trebui să fim recunoscători pentru un salariu de mizerie pe care îl câștigăm pentru că nu ne-ar angaja altcineva altundeva „dată fiind situația economică din ziua de azi”. Sau când persoana care se ocupă de recrutări ne duce cu bună știință pe o cale greșită, încercând să ne convingă să mergem la un interviu pentru un post de debutant, deși avem calificări superioare acestuia, într-o „companie mare în care poți avansa”.

Ne închiriem visurile când acceptăm opțiunile în aparență limitate oferite de patronii societății, pentru modul în care trăim, muncim și ne jucăm. Poți recunoaște un asemenea patron când te simți obligat să alegi dintr-un set incomplet și fals de opțiuni. Indiferent de alegere, tu pierzi, iar ei câștigă. Câștigă pentru că te-au îndrumat pe o cale convențională de-a lungul căreia profită de acceptarea tacită a alegerilor pe care le ai la îndemână.

E ca și cum am căuta o casă și intrăm într-un showroom unde ni se spune că putem alege *doar* între trei planuri ale casei. Desigur, toate cele trei case sunt amenajate confortabil și gata de locuit, prezintă o varietate de culori, dar, fiind chiriași, nu avem dreptul să decorăm, sau măcar să renovăm în funcție de nevoile și identitatea noastră. Visul închiriat ajunge să ne dicteze cum să trăim, cum să gândim și cum să vedem lumea. Suntem definiți prin termenii și limitările altcuiva, adesea în detrimentul nostru.

De fiecare dată când nu te ridici împotriva patronilor societății, pierzi teren. De fiecare dată când valorifici sistemul, groapa în care te afli devine și mai profundă și te îndepărtezi și mai mult de visul tău. La fel ca dobânda pentru cardul de credit, dobânda spirituală crește cu fiecare zi.

Ar trebui să aspiri constant la găsirea casei tale de vis. Mai *există* și alte planuri – și pot fi ale tale. Spre deosebire de chirie, îți vei asuma o responsabilitate mai mare și vei avea un capital în loc să mărești capitalul patronului tău.